

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

4:de årg.

Den 24 Maj 1903.

N:o 34

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *A. T. Odelberg* (med 1 porträtt). *Carl Snoilsky* † (med 1 porträtt). *Fru Caroline Östberg på 50-årsdagen* (med 1 porträtt). *Invigningen af världsutställningen i St. Louis 1904* (med 1 illustr.). *En illustration till utvandringsfrågan* (med 1 ill.). *Chefsombytet vid kariverket, II* (med 1 porträtt). *Finske män, V* (med 1 porträtt). *Det norska studentbesöket i Uppsala* (med 1 illustr.). *Några grupper från skyttebazaren i Helsingborg* (med 3 illustr.). *Svenska vinterbilder i maj* (med 3 illustr.). *När grundstenen lades till Sofix kyrka* (med 4 illustr.). *Sveriges första automobilutställning* (med 6 illustr.). *Tovånne pariserbilder för dagen* (med 2 illustr.). *Fröken Bergmans ridl.* För HVAR 8 DAG af E. Walter Hülphers. *Paul B. du Chaillu* † (med 1 porträtt). *Veckans porträttagalleri* (med 26 porträtt). *Tysk uppmärksamhet mot svensk militär* (med 1 illustr.). *Ballongen Santos-Dumont N:o 9* (med 2 illustrationer).

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1903

Foto. Dahlstr., Stockholm.

STATSRÅDET A. T. ODELBERG.

Kliché: Bengt Sjöforsparre

A. T. ODELBERG. SVERIGES FÖRSTE JORDBRUKSMINISTER.

Då riksdagen den 11 maj i år genom att antaga de omfattande förslagen till lagstiftning rörande den enskilda skogsvården i riket med stor majoritet i båda kamrarna anslöt sig till det väsentliga af hvad k. m.:t i detta hänseende föreslagit, kunde den ledamot af konungens råd, som beredt detta ärende, med skäl betrakta utgången såsom en stor och viktig framgång. I 50 år förberedd, blef nu under vår förste jordbruksministers auspicer den lagstiftningsreform genomförd, som afser att åt kommande generationer bevara så mycket som möjligt af den ofantliga nationalförmögenhet, våra skogar ännu innehålla. Det var årets största riksdagsfråga. Bilden på första sidan hör därför ock i eminent grad till dagens krönika, och den bör i detta ögonblick beledsagas af några meddelanden, genom hvilka konturerna till ett politiskt porträtt kunna skönjas.

Statsrådet A. THEODOR ODELBERG är ännu en man i sina bästa år, född den 21 december 1847. Fadern var den på sin tid så framstående jordbrukaren Axel Odelberg, ägaren af en bland vårt lands förnämsta mönstergårdar, Enskede, invid Stockholm, som af sonen sedan många år innehafts och alltjämt uppehållits på dess höga nivå. Efter aflagd studentexamen och ett par års vistelse i Uppsala, in gick Theodor Odelberg vid Ultuna landbruksinstitut, vistades efter dess genomgång utomlands för studium af jordbruk och dess binäringar samt blef 1873 förvaltare på Enskede. Till statens tjänst kallades han 1889, då han utnämndes till öfverdirektör och chef för landbruksstyrelsen, tio år senare öfvertog han landshöfdingeposten i Gäfle, och då jordbruksdepartementet bildades den 1 april 1900, blef han dess förste chef. Riksdagen har han såsom ledamot af första kammaren tillhört sedan 1892 och i några år varit ledamot af bevillningsutskottet. Bland de förtroendeposter, han i öfrigt beklädt, må nämnas ordförandeskapet i Stockholms läns landsting.

Det var som jordbruksminister Theodor Odelberg på allvar började sin politiska bana. Dessförinnan hade man ej haft att från hans sida iakttaga mycket utöfver den framstående fackmannens arbete inom sin egen krets. Från och med den dag, då han tillträdde sin nuvarande ansvarsfulla ställning, har han stått fram såsom en skicklig, framgångsfull och med allmänna sympatier, särskildt inom andra kammaren, omfattad representant för den moderat-tullskyddsvänliga politik, som fullföljes af excellensen Boström. Redan hans parlamentariska debut som minister den 29 april 1901, då jordbruksdepartementets stat första gången, efter lyckligt genomgående af statsutskottets skärseid, var af den art, att man kunde förutspå det bästa samarbete med riksdagen. Anledningen till den gynnsamma stämningen genast i början var nog emellertid ej blott af personlig art. Den fråga, som vid nyssnämnda tillfälle mest väckte intresse och rent af solskenshumör i Andra kammaren gällde endast ett anslag å 25,000 kr. »till det mindre jordbrukets främjande» genom premiering och studieresor — åtgärder, hvarom icke ens den nye departementschefen själf uttalat några öfverdrifna förhoppningar. Men när nu landtmannapartiet en gång varit med och skaffat sig ett särskildt jordbruksdepartement, så tycktes man på detta håll vara nöjd och glad öfver hvarje förslag, som kunde inge förhoppningar om, att den departementala reformen skulle visa sig vara något mer än en arbetsfördelningsreform till lättnad för det förut öfvertyngda civildepartementet. Hvad som sedan denna debut följt, har också berättigat sådana förhoppningar.

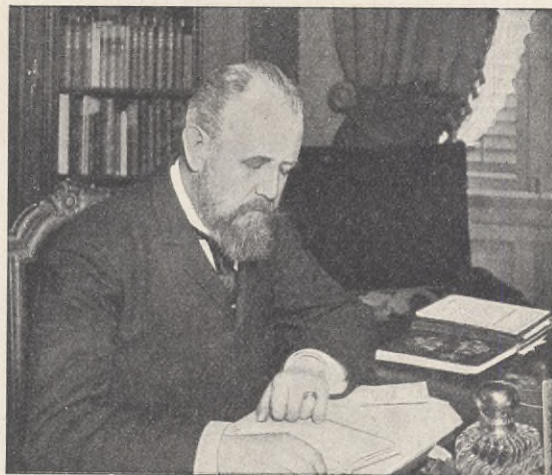
Såsom parlamentariker besitter Theodor Odelberg den sällsynta egenskapen att förena grundlig sakkännedom på sitt område med en enkel, klar och

lättflytande framställning, som bäres lika mycket af manlig fasthet och oräddhet som af värme och öfvertygelse. Hur sjöng han icke ut i skarpa och dock väl öfvervägda ord, då han för ett par månader sedan inför första kammarens något häpnadsmajoritet karaktäriserade dess motstånd mot majstullens upphäfvande såsom motiveradt med idel svepskål! Senatorerna ha af andra ledamöter i konungens råd blifvit något bortskämda med en viss undfallenhet inför utbrotten af deras, som bekant, stundom koleriska temperament. Det finns anledning antaga, att ett motsatt förfarande mera väcker deras respekt.

Ett annat drag må här återgifvas, så att bilden af statsrådet Odelberg såsom offentlig personlighet må bli fullständigad. Den 4 maj 1902 inträffade den enastående, man skulle vara frestad att säga oerhörda tilldragelsen, att Andra kammaren beviljade ett af k. m.:t begärdt anslag mot en afstyrkande hemställan af kammarens samtliga ledamöter i statsutskottet. Det gällde ett pensionsbelopp på 800 kr. om året åt änkan efter stiftaren och ledaren af Svenska mosskulturföreningen, C. H. J. von Feilitzen — alltså ej för någon statstjänst utan endast för ett stort, uppoffrande, entusiastiskt arbete för fosterlandet. Utgången var uppenbarligen och obestriddligen att tillskriva effekten af hvad jordbruksministern anförde i debatten eller kanske snarast af kraften i den djupt kända öfvertygelse, som talade därur. För en gång hade man sålunda lyckats bryta igenom den isvägg af invändningar, som i Andra kammaren, åtminstone under landtmannapartiets maktöfvervikt, reste sig mot hvarje väddjan till känslan. Äfven nu hördes från några håll det bekväma argumentet: det där är ju bara en känslolikhet! Men det var efter jordbruksministerns anförande ej den vanliga resonansen härför, och utgången blef en déconfiture för hela den politiska grundåskådning, som här för tusende gången tagit sig uttryck i statsutskottets utlåtande. Den stund då andra kammaren fattade sitt beslut om detta lilla anslagsbelopp, drog en välgörande fläkt af idealitet genom dess plenisal, och som glad segrare stod den förste målsmannen i konungens råd för vårt svenska jordbruk.

LORENZO.

CARL SNOILSKY †.

Kliché: Bengt Sjöbergparre.

Just när tidningen skall pressläggas ingår meddelande om att skalden, öfverbibliotikarien *Grefve Carl Snoilsky* afled den 19 maj å Sofiahemmet i Stockholm efter en undergången operation, 62 år gammal. Hulsidesporträtt och biografi återfinnas i I och II årg. af HVAR 8 DAG.

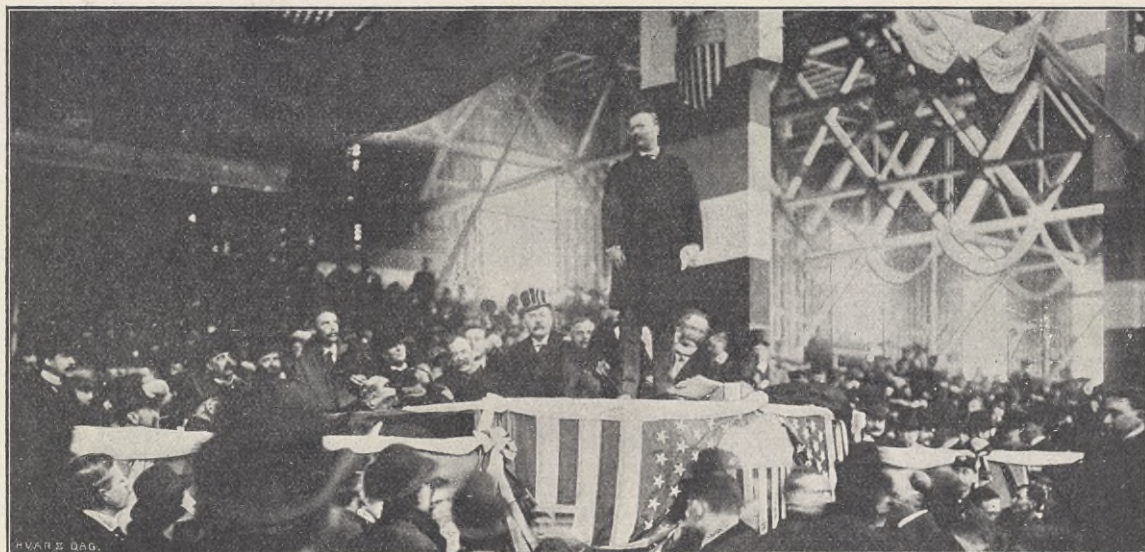
FRU CAROLINE ÖSTBERG PÅ 50-ÅRS DAGEN.

FRU CAROLINE ÖSTBERG MOTTAGANDE LYCKÖNSKNINGAR I SITT HEM.
FOTOGRAFIEN TAGEN AF HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STOCKHOLM.

Fru Caroline Östberg, den sängerska, som, lika förträfflig i operetten och i de klassiska stora operorna, i årtionden tjugat publik och kritik, fylde, med ungdom i sinne och stämning, 50 år den 17 maj, uppvaktad, lyckönskad och uppuren. Bland lyckönskningar förtjänar särskild framhållas den af 41 namn undertecknade, textade adressen af följande lydelse: »K. teaterns chef, artister och tjänstemän bedja att få bringa eder en varm hälsning och en hjärtlig lyckönskan på eder 50 årsdag. Mätte ni ännu länge häfda den svenska sångkonstens anseende, hvilken i eder har en af sina yppersta representanter». I denna önskan instämna förvisso alla vänner af hennes stora konst och sympatiska person.

INVIGNINGEN AF VÄRLDSUTSTÄLLNINGEN I S:T LOUIS 1904.

HVAR 3 DAG.

Kliché: Ken. A.-B. Benzt Sjöförsparre Sthlm—Gbg

Efter fotografi.

PRESIDENTEN ROOSEVELT HÅLLER INVIGNINGSTALET.

Den 30 April invigdes högtidligen den stora Världsutställningen i S:t Louis 1904, hvilken afhålls som 100-årsminne af Louisianaterritoriets förvärfvande från Frankrike. Vid invigningen närvaro, förutom såväl Presidenten Roosevelt och Ex-presidenten Cleveland, flera tusen människor från olika trakter af de Förenade Staterna, visande det stora intresse hvarmed denna utställning omfattas öfver hela Amerika. Flera Europeiska länder komma att representeras och just i i dessa dagar har frågan om Sveriges deltagande blifvit afgjord med ett statsanslag å 120,000 kronor. Detta voro vi också skyldiga oss själfva och våra landsmän, som med svensksinne städse vårdat sina känslor för det gamla fosterlandet och lämnat oss här hemma varma bevis därpå.

EN ILLUSTRATION TILL UTVANDRINGSFRÅGAN.

Amatörfoto.

Kliché: Benzt Sjöförsparre.

MED ÅNGAREN "ARIOSTO" följde den 15 Maj öfver Göteborg—Hull 1048 emigranter på väg till Amerika.

CHEFSOMBYTET VID KARTVERKET. II.

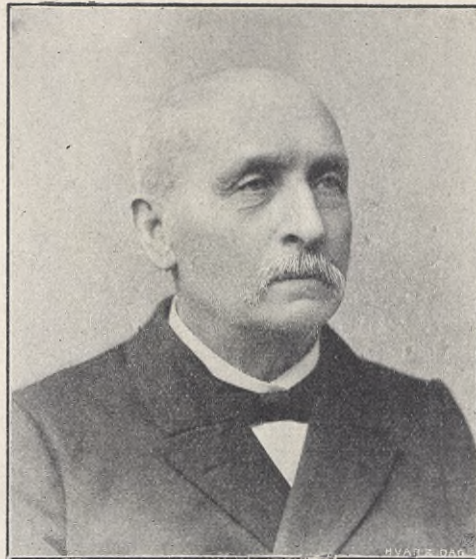
Foto. Dahlöf, Stockholm.

Kliché: Benzt Sjöförsparre.

ÖFVERSTELÖJTNANT EMIL MELANDER.

Till chef för Rikets Allmänna Kartverk efter Frih. Lovisin har i dagarne utnämnts Öfverstelöjtnanten vid Generalstabens *Emil Melander*. Född i Karlskrona den 18 maj 1856 blef M. officer 1876 och utnämndes 1900 till Öfverstelöjtnant. Ordförande för K. F. U. M. i Stockholm, har Öfverstelöjtnant M. varit särskildt intresserad för denna Förening vid sidan af sin framstående militära verksamhet.

FINSKE MÄN. V.

Generaldirektören för finska statsjärnvägarne, verkliga statsrådet, kommandören och riddaren Georg Adolf Strömberg, född 1823, har inlämnat sin afskedsansökan, efter det han från första spadtaget varit med om byggandet af järnvägarne i Finland samt sedan år 1877 varit finska järnvägarne förste generaldirektör. Allmänt omtyckt och vördad af den flera tusen man starka kåren, hvilken chef han i en människoålder varit, har den

Äldrige årens mannen nu beslutit att draga sig tillbaka efter det han gifvit hela sitt långa verksamma lif åt det land, bland hvars bästa söner han städe skall minnas. Höljd af alla sina medborgares rikaste tacksamhet har den afgående verkchefen vunnit alla deras hjärtan, som funnit sig se i honom exemplet för en sann typ för den världsberömda finska omutliga rättfärdigheten. Generaldirektör Strömberg är kommandör af Nordstjärneordens I kl.

G. STRÖMBERG

DET NORSKA STUDENTBESÖKET I UPPSALA.

Foto. Skarpmoen, Kristiania.

Vi ha från Norge innan affärden till Uppsala förskaffat oss en gruppfotografi af den norska studentkåren, därvid vi namnteckna: Sånganförelaren, hr O. A. Gröndahl (1). Skolebestyrer E. Schibye (2), Advokat Myhre (3), Cand. Mag. Buraas (4). Närvarande vid Vårfesten i Uppsala den 17 Maj, samt deltagande i Vårkonserten mottogos de norska gästerna med entusiasm, liksom deras sång applåderades med en alldeles ovanlig värme.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Ståfersparre Sklm—Gbg.

NÅGRA GRUPPER FRÅN SKYTTEBAZAREN I HELSINGBORG.

Efter blytljus-fotografier af Oscar Rangnitt, Helsingborg.

BLOMSTERSTÅNDET: 1. Frk. Grönwall, 2. Fru Hallenberg, 3. Frk. Wachtmeister, 4. Frk. Gyllenstierna.

Den 15—16 Maj afhölls i Helsingborg en rent af storartad Bazar till förmån för dess Skyttesällskap. Vi kunna för dagen tyvärr ej återgifva så många bilder därifrån vi skulle önska, ty vårt utrymme ger ej plats åt alla, men redan af det som synes här framgår, att anordningarne varit utomordentligt smakfulla och att man tvåfaldt bör nämna "det fagra Helsingborg". Möjligen återkomma vi.

»HEIDELBERGER STUBE»: 1. Fru Wester, 2. Fru Ståhle, Fru Hyberg.

POSTKONTORET: 1. Fru Möller, 2. Frk. v. Geijer, 3. Fröken Henckell, 4. Frk. Grönwall.

Kliché: Kom. A.-B. Bengt Silfversparre Söhm—Gbg

SVENSKA VINTERBILDER I MAJ.

Vi ha från Frösö läger emottagit de trenne fotografier, efter hvilka våra illustrationer äro reproducerade och hvilka verkligen äro ägnade »att kunna betaga en känslan af att man befinner sig i densköna

FRÖSÖ LÄGER DEN 6 MAJ: Pluton på öfningsfältet.

FRÖSÖ LÄGER DEN 8 MAJ: Exercisöfning i snöyra.

VÅR KORRESPONDENT PÅ SKIDFÄRD DEN 9 MAJ.

månad Maj». Vår korrespondent skriver vidare: »Nog äro vårarne på denna lägerplats ovanligt kalla och blåsiga, i synnerhet som lägret ligger fullkomligt öppet och utan skydd för de iskalla fläkten, hvilka stryka fram öfver våra jämtländska fjäll, men marken brukar i allmänhet vid denna tidpunkt på öppna slätten vara i det närmaste snöfri. Temperaturen har från 1 maj inryckningsdagen till den 9 maj under natten växlat mellan 0—7° Cels.

Den första fotografien är tagen den 6 maj kl. 12 middagen, den andra den 8 maj. Den sista fotografien visar Eder korrespondent färdig att starta på skidor till Östersund 0,9 mil från lägret kl. 9,32 den 9 maj. Om denna färd kan nämnas, att den företogs under för skidor synnerligen lämplig väderlek. Stark skare täckande marken såväl i bruten mark som slättmark. Färden gick och synnerligen raskt och bra till staden, men försenades på hemvägen genom begynnande töväder. Men då skref man ock 9 maj. I förbigående vill jag nämna, att på denna lägerplats väl under september månad skidåkning ifrågakommit, men ej under öfnings tidens första månad, maj.»

NÄR GRUNDSTENEN LADES TILL SOFIA KYRKA.

Efter fotografier af HVAR 8 DAGS fotograf i Stockho'm.

DE KUNGLIGA PERSONERNAS
ANKOMST.

GRUNDSTENEN INMURAS AF KONUN-
GEN OCH KRONPRINSEN.

Sofiadagen, den 15 Maj, lades grundstenen till en ny kyrka i Stockholm *Sofia Kyrka*. Med ett härligt läge öfver staden och omnejden högt upp på Hvita bergen på Söder, kommer den nya kyrkan förvisso att blifva till en prydnad för vår vackra hufvudstad.

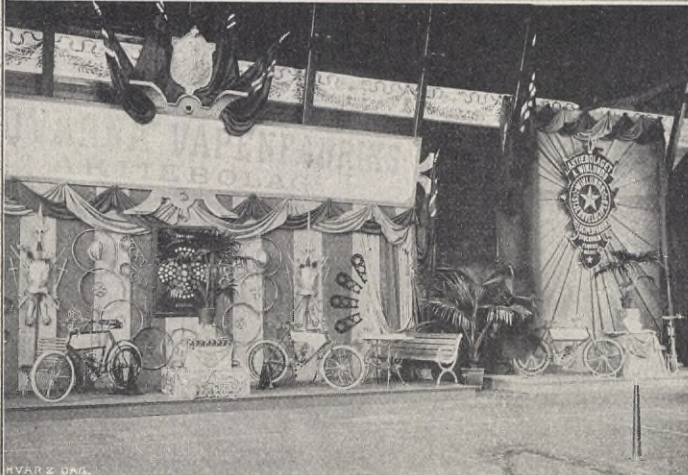
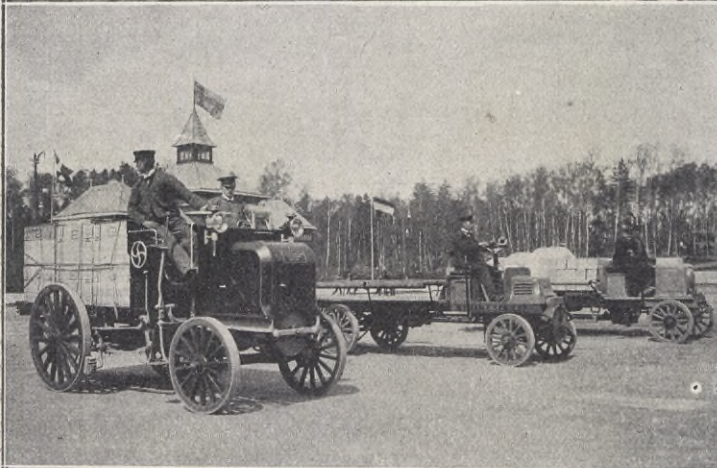

DE KUNGLIGA PERSONERNA UNDER HÖGTIDLIGHETEN.

Kliché : Kem. A.-B. Rempt Skjærsparre Stilm—Gbg

SVERIGES FÖRSTA AUTOMOBILUTSTÄLLNING.

Efter fotografier af HVAR 8 DAGS fotograf i Stockholm.

HUVUDENTRÉN TILL UTSTÄLLNINGEN.
LASTAUTOMOBILER.
SVENSKA MOTORVELOCIPEDER (Wiklunds i Stockholm och
Husqvarna).

Kilohé: Kem. A.-B. Bengt Sjöfversparre Sklm—Oby
KRONPRINSEN och PRINSESSAN INGEBORG
åkande i "Scania-Automobilen".
SVENSK BÅTMOTOR.
UTLÄNDSK UTSTÄLLARE AF GUMMIRINGAR

Automobilerna ha just aldrig tagit någon fart här i landet, medan de i utlandet ingå i begreppet om nödvändiga kommunikationsmedel. Och anledningen till deras sällsynthet här,

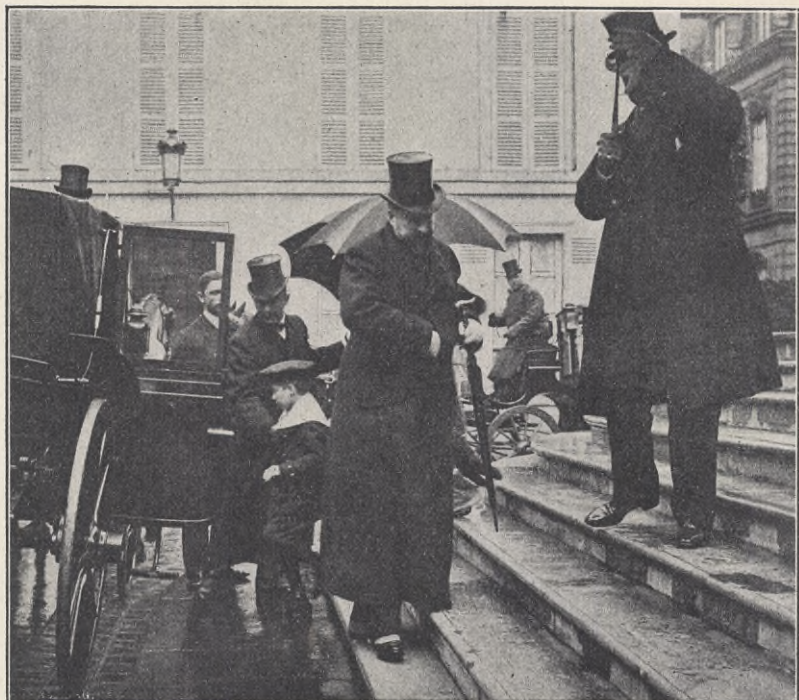
är tvifvelsutant främst beroende på våra vägars fullständiga olikhet med parkettgolf, en liknelse som med afscende å utlandet (vi kunna börja med Norge och Danmark!) vägar

TVÄNNE PARISERBILDER FÖR DAGEN.

väl låter sig använda. Emellertid har automobilen med den seghet, som medföljer allt verkligt godt, arbetat sig fram till en utställning i Stockholm till trots för både dåliga vägar och bristande kännedom om och intresse för själva fordonet. Och väl däruppe, har den väckt intresset och lärt folk inse dess praktiska användbarhet liksom anturligtvis charmen af nöjesäkning. Och sedan den stora hemligheten, att våra svenska landsvägar äro onjut-för att icke säga ofarbara, är röjd så kanske dessa bli bättre och kunna i en framtid bidraga att locka hit den turistström, som vi alla äro måna om.

*
Af de utställda automobilerna väckte ingenjör Prippts stora 25 hästars vagn (se afbildning i senaste numret) och den svenska »Scania»-vagnen största uppmärksamheten. De kungliga personerna åkte i båda dessa vagnar, hvilka kommit åkande från sina fabriker, den förra i Tyskland, den senare i Malmö. Ingenjör Prippts vagn hade dock några dagar stannat i sin nya hemort — Göteborg — och därifrån kört till Stockholm. »Scania»-vagnen hade varit några och 70 timmar på väg från Malmö, ehuru den lär varit i gång endast några och trettio timmar, — en vacker fart öfver 80 mil.

*
Bland motorvelocipederna märkas särskildt Wiklund's och Husqvarnas tillverkningar.

Kliché: Bengt Silfversparre.

FURST FERDINAND AF BULGARIEN I PARIS, under det svårigheterna i hans land hota att utmynta i krig. Han nödgades slutligen återvända.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre. Sthlm.—Gbg

Några från klostret vid Rue de la Sauté fördrifna Capuciner munkar dömdes häromdagen till böter för underlåtenhet att lämna klostret i tid. När de kommo ut från rådhuset möttes de af en alltjämt växande folkmassa, bland hvilken kvinnorna voro särdeles talrika. Mängden tog afgjordt parti för munkarne, slutligen så starkt att polisen måste slå en kedja kring dem och drifva bort massan.

FRÖKEN BERGMANS RIDT.

För HVAR 8 DAG af E. Walter Hülphers.

Detta berättade mig jägmästaren Elow Ström en afton medan vi inne i en skogshyddå väntade på att tesamovaren skulle koka:

Medan vi äta frukost en dag gör mig Vikland uppmärksam på att det börjar lida mot slutet med potatisen, att smöret i det närmaste är uppätet och att brödförrådet inte heller är så synnerligen rikligt.

»Det är väl så godt, att jag går in till staden i dag», säger Vikland, »för råsten har jag en hel del bref att sända i väg, så blir det gjordt medsamma.»

Sedan Vikland ätit, byter han om kläder och rakar sig. Och när han är färdig att gå säger han:

»Du har väl händelsevis inga patroner till revolvern? Mina togo slut i förgår.»

»Hvad var du ute på för storjakt då?» frågar jag utan att egentligen mena någonting med det, men Vikland gör mig alldeles handfallen genom att berätta hur han den kvällen, jag hade af någon anledning vandrat ner till bygden, blifvit omringad i stugan i ensamheten af fyra eller fem sällar, beväpnade med bössor. Men han hade pumpat löst på dem med revolvern, tills de svärjande begåfvö sig i väg, som Vikland tyckte sig se, bärande emellan sig en person, som väl kommit att ställa sig i skottlinien.

Fram på natten hade de upprepat anfallet och skjutit in genom fönsterna, dock utan att göra mer skada än att borra hål i en kopparpanna, som stod på spiskransen. Vikland hade tagit till revolvern igen och pumpat magasinet läns ett par gånger, hvarpå det blifvit tyst och han gått och lagt sig igen och sofvit lugnt till långt fram på dagen.

»Och du har ingen aning om hvad det var för gynnare, som du hade att göra med?» frågade jag Vikland.

»Åh jo,» säger han, »se här bara!»

Och i detsamma framtar han ett bref, som ser allt annat än apfittligt ut, och räcker mig.

»Läs det där! Jag fann det uppsatt i en klyka på ytterväggen i går afton. Man kan just inte taga miste om innebörden.»

Hvad jag läser, bidrar just inte till att förhöja det trefliga i utsikten att om några ögonblick bli lämnad ensam inne i vildskogen en half mil åt hvarje håll, innan man kan nå någon människoboning.

»Pännfäktare!» började det. »Det var du, som genom dina skrifterier gjorde så att Långe Nilsa gick fast på sista marknaden och det skulle ha gått oss på samma sätt, om vi inte varit dig för kvicka i benen. Vi vet att du bor tillsammans med en gosse af samma ull som du och vi har lofvat att ni skall valsa någon natt inom närmaste. Du kom lätt undan förra gången, då du riste opp benet på Charles, men vi kommer igen en natt och då skall du inte undgå oss. Var så säker! En gammal bekant.»

»Och hvad tänker du om det här, finns det någon sanning i det?»

»Jag tänker det», säger Vikland. »Den som har skrivit det där, är en af de största skojare jag någonsin råkat. De vilja klämma åt mig för en viss orsaks skull, och nu har jag till på köpet märkt en af dem. Jag tänker att vi ha dem här endera natten.»

»Och så tänker du ge dig af just i kväll och tar den enda revolvern här med dig!»

»Du har ju bössan!»

»Låt vara för bössan, då! Jag skall ladda ett dussin patroner med grofva hagel så vill jag se, om de kunna komma in om de så vore ett halft tjog. Men du kan ge mig en vink om du får

höra någonting nere på bygden. Skicka pojken, du vet, med en lapp, så kan jag hinna göra mig i ordning!»

Vikland lofvar detta, sändande mig ännu en sista jodling, när han försvinner i krökningen af stigen nere i backen.

*

Jag vill just inte påstå, att jag kände mig så värst väl till mods öfver att bli lämnad ensam så där inne i fjällskogen, fjärran från all mänsklig hjälp, om sådan behöfdes, hotad af ett öfverfall, som helt visst inte skulle löpa så lätt undan. Men mest orolig var jag för Vikland själf, ehuru jag väl kände hur förslagen han var och att det ej skulle bli lätt att taga honom, när han väl var inne i storskogen. Under våra otaliga räffjakter hade vi lärt oss hvarje stig, hvarje buske och håla och snår. Vi kände genvägar och vägar, som gingo ut och slutade i gungflyn och mossar, som endast den som mycket noga kände till dem kunde taga sig öfver. Men då många hundar äro med i drefvet har den slugaste räff svårt att taga sig undan hur skarpa tänder han för öfrigt än må ha. Gång på gång måste jag ut på bron och lyssna, ty allt emellanåt inbillade jag mig, att jag hörde röster eller skott på skogen, allt var dock så stilla och tyst, som jag kunde begära och fram emot eftermiddagen började det allt mera sammandra sig till rågn. Det syntes tydligt att det skulle bli oväder fram på natten. Alltså hade jag för egen del ingenting att frukta, endast vansinniga skulle utan att bestämdt hitta vägen under sådana omständigheter våga sig in i omarken. Den tanken kom som en lättnad, och för att fördriva tiden till liggdags, tog jag och ställde till storstök, som allt för länge låtit vänta på sig.

*

Sedan jag fått undan diskarne fram på kvällen i mörkningen, lade jag som vanligt på ett stort fång torrved i den öppna spisen, tände pipan och satte mig att slöa med fötterna i strumplästen upplagda på spiselkransen. För min stora flits skull under dagen, hade jag belönat mig med en whisky-grogg och satt och njöt så mycket som en ung människa kan göra det i sorglöshet och frihet, utan allt för oroliga tankar på morgondagen och med lagom stor trängtan efter människor och sällskap för att godt kunna anpassa sig för ensamheten. Jag satt och hörde på hur rägnedroppet började falla mot fönster-rutan, ett och ett, tungt. Inne blef allt så fantastiskt och varmt i det mjuka, flammande eldskenet. Högt upp genom sotet i rökfånget gingo lågorna, det gnistrade och sprakade, flammade och föll sönder, blef riddareborgar och torn, med riddare och drakar, och där var den blå jungfrun, som hölls fången af bergtrollet och hon stod på bergtrollets röda mar-motrappa och såg ut öfver världen efter den riddare utan vank och tadel som skulle förlösa henne ur trolldomens bann...

Och den riddaren skulle komma ur sjumilaskogen, sprängande på sin hvita, dansande häst.

Och den hästen skulle ha ett schabrak af purpur med stora, gyllene fransar. Och riddarens lans skulle vara tjock som ett mastträd, och han skulle vara ung och stark med ett lejons hjärta i barnen, mycket, mycket ädlare och skönare än alla andra män på jorden tillsammans.

Och prinsessan! Hon var ljus och vek, hennes hår var som halmens gull och hennes ögon blå-grå som en vattrad himmel, då skuggorna falla. Hon

var dejligare än sol och markens blomster, dejligare än blankt vatten under vass i solgång, dejligare än hållarnes mossor, dejligare än älgens kveg, där hon står med väntande ögon och skälfvande mule i kanten af en myr...

Hon skulle...

Men jag fick aldrig rätt reda på hvad prinsessan skulle. I drömmen, äfven den vakna, gå konturerna in i hvarann, tid och rum äro ett nonsens för drömmarne. Alltså blefvo skogen och häxans borg med ens förvandlade till en stad med tinnar och hus, med raka gator och breda torg.

Och jag såg människor jäktande löpa fram och åter som röda gnistor i sot, och själf gick jag på stadens hufvudgata, jag visste nog hvart. Jag gick mot ett stort hus, som skyntade mellan urgamla kastanjer, med blom på grenarne som ljus. Långsamt gick jag som i väntan...

Så hörde jag en röst.

Den lät så förtviflad och skrämmd, men skulle jag ej ha känt igen den rösten bland tusende? Det var fröken Bergmans röst.

Åter samma rop, det var mitt namn som hon ropade...

Inbillningen var så stark att jag full af ångest for upp från den plats, där jag setat, skyndade mig fram till fönstret för att lyssna och spejade ut i mörkret.

Ingenting! Därute var det så mörkt som under en ljus höstkväll och i tunnt stänk föll rågnet silande och mjukt. Intet annat ljud än dropparnes prassel och ett sakta sus från skogen och långt, långt borta upprepades de sorgsna, enformiga tonerna af en myrvipa, denna nattskogens sällsamma, talande fågel. En oförklarlig oro bemäktigade sig mig dock allt mera, så att jag gick ut ur stugan och lät det kalla, mjuka rågnet sila ned öfver mitt blottade hufvud.

Bäst jag står där väckes min uppmärksamhet af ett hväsande, åtföljdt af ett doft bultande, som dock så småningom domnar af och dör. Alla mina sinnen spännas till det yttersta... emellanåt hör jag ljud, som inte nu borde finnas inne i nattskogen. Det låter ibland som om ålgar löpte... Så faller ett skott.

»Hvem kan det vara, som vågar sig ut så här sent på tjufskytte?» tänker jag, men så vaknar minnet af hvad Vikland berättade förut på förmiddagen, hvarför jag går in igen och stoppar ett par patroner i bösspipan. Så släcker jag lampan och sprider omkring glöden på spiselhallen, så att det blir alldeles mörkt i stugan. Tar ett paket patroner och ställer mig ute i det yttre rummet och väntar om något ovanligt skall hända.

Vid Gud, är det inte hästtramp jag hör! De komma i rasande fart och jag kan tydligt urskilja hur deras skor emellanåt slå emot stenarne. De spränga in på vallen, stanna utanför stugan. Nu börjas väl leken!

Då är det någon som ropar mig vid namn och kommer mig att skrämmd fara upp. Samma förskräckta, bedjande röst, som jag hörde nyss framför spiselns. Om det skulle vara hon?... Är hon galen, som så här nu beger sig in på fjällskogen. Hvad kan väl detta betyda?... Ah, omöjligt!

Försiktigt öppnar jag dörren och stiger ut på bron. Jo, där sitter hon verkligen i sin grå riddräkt och håller en lös handhäst i tygeln. Än en gång ropar hon mig vid namn och jag skyndar mig fram till henne.

»Åh, är det ni, fröken Bergman! Och så här sent? Är ni alldeles tokig?»

Hon gör mig allt mera förvånad.

»Fort upp!» säger hon och kastar åt mig handhästens tyglar. »De voro mig alldeles i hälarne och de kunna vara här när som helst.»

»Hvilka?» frågar jag ännu utan att begripa.

»De som sköto på Vikland i förmiddags och gjorde det omöjligt för honom att komma er till hjälp och varna er. Fort upp nu, jag skall säga er alltsammans sedan!»

»Vore det då inte bättre att vi bommade in oss i stugan? Jag håller dem nog på afstånd till i morgon, och då komma väl kronojägarne, sen de hört skjutandet.»

»Nej, för Guds skull, lät oss genast ge oss på väg! Ni kan aldrig hålla alla fönsterna, och de skulle snart nog få kom på hästarna. Skynda er, för Guds skull, skynda er! Jag hör dem komma!»

Helst skulle jag ha följt min egen tanke, nämligen att barrikadera stugan och där försvara mig med alla medel som stodo mig till buds, men huru skulle jag kunna det nu? Situationen syntes mig för rästen så sällsam och lockande och nu hade jag ett annat lif att svara för, ett lif så mycket dyrbarare än mitt. För min skull hade hon begett sig ut i natt och mörker...

Hastigt skyndar jag in i stugan och hänger upp geväret på väggen, rafsade hastigt ihop mitt nödvändigaste i en väska i rem och slänger den öfver axeln och är inom några sekunder i sadeln vid min käcka ryttarinnas sida. Och så bär det i väg i rasande galopp öfver en stenmur och den öppna platsen bakom densamma in i skogen.

Här håller jag inne min häst och ber fröken Bergman göra detsamma, hvilken begäran hon genast efterkommer, och så sitta vi där orörliga som ett par bildstoder i det tilltagande rågnet och lyssna.

Där komma de ut på samma öppna plats som vi nyss genomfarit. Först två storvuxna karlar, så åter två och därpå en femte. Springande aflägsna de sig mot stenmuren, hoppa öfver stenmuren, skynda bort mot stugan.

»Nu fröken», säger jag, »är det vår tur. Låt oss fördjupa oss in i skogen, innan de märka att fåglarna äro utflugna. Vi behöfva inte komma så långt undan förr än det blir omöjligt för dem att höra hästrampet i detta disiga väder. Följ bara tätt efter mig, fröken, så skola vi snart vara inne på mera banade vägar!»

Långsamt började hästarna röra sig framåt i den risiga och snåriga skogen. Än voro de nära att fastna i något vindfäll, än sjönko de ner i någon grop mellan stenarna, urhålkad af värvattnet. Grenar slog oss i ansiktet och mer än en gång höll jag på att bli sopad ner från hästryggen och hvarje gång kände jag en skälfvande fruktan för min stackars följeslagarinna bakom mig. Men hon red käckt på utan ett ord.

Då jag äntligen letat oss fram ur skogen till en stenig väg, där man kört timmer under vintern, vänder jag mig om och inväntar henne.

»Hur är det, fröken, jag är så orolig för er skull.»

Men hon gör mig en smula stött med att svara:

»Åh, rid på bara, desto förr komma vi ur det här eländet!»

Jag mins hur jag ett ögonblick tvekade och bet ihop tänderna, färdig att vända om och taga mig en dust om det så varit med alla fem, men vid närmare eftertanke fann jag hur otacksamt och van-

sinnigt detta skulle ha varit och yttrade därför endast:

»Som fröken vill! Följ efter mig bara, jag vet där vi kunna rida i traf, men var beredd på att hålla in hästen då jag saktar farten, utförbackarne äro branta och steniga.»

Därpå sätter jag hästen i traf och vi rida raskt undan ett par hundra meter.

Plötsligt skyggar min häst och gör ett tvärt kast åt sidan. En karl dyker upp ur mörkret och griper fatt i tygeln på min följeslagarinnas häst, men hon är inte sen att hugga in på honom med ridspöet. Innan jag hinner komma henne till hjälp är hon undan honom och vi sätta i raskt traf utför stigen, innan han kan träffa oss med de båda skott, som han kastar efter oss i mörkret.

Vi höra honom emellertid hojta och ropa. Han aflossar ännu ett skott, som besvaras ej så långt därifrån af de andra med ljudliga rop och tungt tramp af springande fötter.

Vägen bär allt mera utför, den blir allt stenigare, det går endast långsamt fot om fot. Bakom oss höra vi våra förföljare, som ropa till hvarandra och komma allt närmare. Nu höra vi stegen af deras tunga stöflar, men då äro vi på jämnare mark och kunna åter sätta hästarna i traf.

Efter en tio minuter är det lika galet igen och jag inser nu, att det skall bli oss omöjligt att taga oss undan på den vägen, hvarför jag hoppar af hästen och leder den in i skogen i spåren följd af min följeslagarinna.

Om hästarna nu bara vilja hålla sig stilla medan de löpa förbi. Jag darrar af ångest för hvad som skall komma att hända om de knäcka en enda gren. Men de stå orörliga och mellan stammarna ser jag männen rusa förbi, mörka mot den mörka himmelen, en, två, tre, fyra, fem.

Då deras steg höras mera otydligt, sätter jag hästen i gång, och det går långsamt inåt skogen. Men åter hör jag samma fördömda karl skrika, som satte de andra i hälarne på oss, och åter kommer drefvet uppför backen.

Framåt bara, här gäller att inte söla! En liten bit bara, så skola vi vara ute vid ändan af en myr omkring hvilken tvänne vägar arma sig, då skola de åtminstone bli tvungna att dela på sig, om de inte vilja riskera att löpa orätt väg. Och hästarna föra ett förfärligt väsen där de arbeta sig fram genom riset och allt närmare komma våra förföljare. Men nu äro vi ute på banad väg som en lång bit bortåt är jämförelsevis slät, ehuru en smula fuktig.

Jag kastar mig upp på hästen och säger för att uppmuntra mitt sällskap — hvad hon skall vara ängslig nu!

»Nu fröken, är det ingen fara mer, nu kunna vi rida så fort vi vilja!»

Men jag gör upp räkningen utan värden, ty med ens hör jag en röst bakom oss hänfullt ropa:

»Nej, nu är du allt fast, min gosse lilla! Du glömmmer, att spångerna öfver än där nere äro borta sen sista vårflo den.»

Och jag vet, att på ena sidan ha vi en sank mosse, som ingen tar sig öfver, på andra sidan brant stupande berg, omöjliga att komma upp på. Förtviflan griper mig, men jag eggar hästen till skarpt traf och efter en kvarts ridt äro vi långt undan våra förföljare.

Men jag vet nu, att det skall bli oss än svårare att helskinnade komma ut ur skogen, ty banditerna ha till vägvisare en tattare från trakten, tjufskytt och skogskännare lika bra som jag. Och lika bra som han, vet jag, att vi aldrig skola kunna taga oss öfver den brusande ån, ty, som han sade, spångerna äro borta. Att jag inte kommit att tänka på det förr! Alldeles som i en fälla!

Alldeles förtviflad vänder jag mig om och säger till min följeslagarinna:

»Ah, fröken, hvarför kom ni hit upp i skogen?»

Och hon kommer den att bytas ut i en annan genom att med iskallt lugn svara:

»Jag kunde väl inte sitta stilla, då jag hörde, att det gällde en människas lif. Ingen annan än jag var hemma, då Vikland kom in och berättade hur det var!»

Det gör mig nästan godt att få säga henne, att vi äro så godt som förlorade. Men hon lutar sig fram på hästen och räcker mig sin revolver:

»I värsta fall ha vi den här. Jag hoppas att ni kan begagna den!»

Medan vi tigande trafva vidare är jag nära att ropa högt af glädje. Ty jag erinrar mig med ens, att jag under vintern på ett ställe tagit mig ner på skidor mellan bergen och att det ej bör vara omöjligt att där leda upp hästarna. Och åter fortsätta vi i starkt traf, tills vi nå den branta sänka, som jag så lyckligt kommit att tänka på. Mycket riktigt få vi efter otroliga mödor upp hästarna och äro räddade, ty våra envisa följeslagare ha tydligen förlorat våra spår, åtminstone höra vi ej af dem mera den natten, utan komma utan vidare ner på allmän landsväg och galoppera i snabb ridt in till staden.

Där inne är det stor uppståndelse, och en skara dreffolk draga på mina anvisningar samma natt upp åt skogen. Och ett godt fynd göra de, af de värsta galgfåglar som på länge huserat där i skogarne.

På en soffa låg Vikland med armen i band och han kom mig att glömma all trötthet efter nervspänningen och ansträngningen strax förut genom att berättat mig hur Alice varit omöjlig att hejda, när hon hörde, att jag sväfvade i fara.

Och så gaf hon sig ut på ett sådant äfventyr, den modiga flickan, för min skull.

För min skull var det ändå, det erkände hon sedan, ehuru hon gjorde det indirekt samma afton, då jag återlämnade revolvren.

»Fråga mig inte nu?» bad hon. »Jag är så trött, så trött.»

Vikland skrattade, Vikland har så lätt för att skratta, men jag tyckte den gången, att hans skratt lät förfärligt opassande.

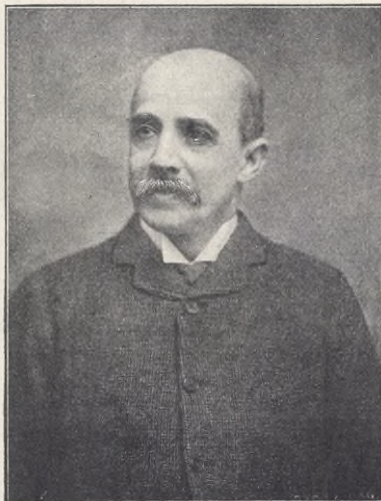
Men Vikland är en bra pojke, om också en smula grofhu ggen.

Och ofta skryter han öfver ärret efter kulan i sin arm.

Har då inte jag större rätt att skryta en smula med min käcka, präktiga Alice's och dåvarande fröken Bergmans äfventyrliga ridt?

PAUL B. DU CHAILLU †.

Den kände forskningsresanden Paul Belloni Du Chailly, bekant från sina resor i Afrika och anorstades har nyligen aflidit i St Petersburg. Hans forskningar, speciellt rörande gortlan, ha varit af vetenskaplig betydelse, och efter resor i Sverige, Norge och Finland utgaf han ett stort verk, The land of the midnight sun, öfversatt till svenska och här mycket känt.

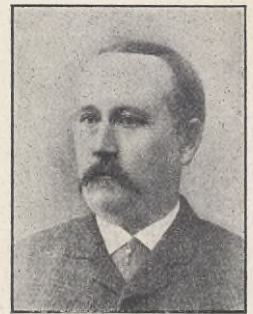
K. J. A. KULLGREN,
apotekare i Mölndal, kommunal-
man, fyllde 80 år den 1 maj.

AUG. LINDEBERG,
f. d. hattfabrikör i Landskrona,
fyllde den 9 maj 75 år.

J. von WACHENFELDT,
apotekare i Kisa sedan 1858, fyllde
den 13 maj 75 år.

JON NIHLÉN,
grosshandlande och kommunal-
man i Landskrona, fyllde den 8
maj 65 år.

AXEL BÖRELUND,
landskamrerare i Kalmar, har
valts till led. af riksdagens 2dra
kammare för Kalmar stad.

GUSTAF FREDRIK STEFFEN.

Professor i Nationalekonomi och Sociologi vid Göte-
borgs Högskola, installerades i detta sitt ämbete den 15
Maj. Prof. S. är född den 4 Maj 1863 i Stockholm. Aflade
moyenhetsexamen 1883, anstald vid Kongl Bergakademien
i Berlin 1885—1887. Har i skilda länder studerat national-
ekonomi och socialpolitik och promoverades 1902 vid
universitetet i Rostock till fil. doktor. samt blef sisl. fe-
bruari utnämnd till prof. vid Göteborgs Högskola. Har
från trycket utgivit en del vetenskapliga arbeten samt
skrifvit ett flertal uppsatser i broschyrer, tidskrifter och
tidningar. allt kännetecknande den grundlige och mång-
sidigt verksamme, vetenskaplige skrittställaren.

C. E. A:SON LEIJONHUFVUD,
frih., major vid Södermanlands
reg., adjutant hos H. K. H. kron-
prinsen, fyllde den 15 maj 50 år.

J. A. STRÖM,
fortifikationskassör sedan 25 år
vid K. Svea ing. korps, har nylig-
gen frånträdtt denna sin betättning.

J. KARLING,
ingeniör, förest. för Tekn. yrkes-
skolan i Jönköping som nyligen
firat sitt 25-årsjubileum.

O PH. NILSSON,
apotekare, bankdir., stadsfullmäk-
tig och kommunalman i Linds-
berg, fyllde 60 år den 8 maj.

CARL von GEIJER,
reg.-intendent vid K. skånska dra-
gonreg., kammarjunk. i K. Maj:t
hof, fyllde den 22 maj 50 år.

ALEX. LJUNGGREN,
fanjunkare, sv. arméns äldste
tjänstg. underofficer, den 24 maj
50 år vid Skånska husarrege-
mentet.

E. O. MANGBERG,
sparbankskamrerare, sekr. hos
Västerbottens läns hush.-sällskap,
Umeå, fyllde den 28 april 55 år.

PORTRÄTTGALLERI

† C. G. C:SON SPARRE,
grefve, f. d. häradshöfding i Sevede
och Tunaläns härad, afled den
7 maj, 86 år gammal.

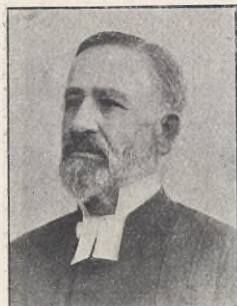
† C. E. LANNGE,
disponent för Stockholms Ma-
caronifabrik, afled den 6 maj,
Född 1834.

† A. A. WANNBERG,
f. d. rådman i Söderhamn, afled
den 5 maj. Född 1811. Kommu-
nalman.

† F. F. W. BORMANN,
f. d. fabr. i Stockh., afl. den 4 maj,
83 år gammal. Den förste i Sve-
rige som tillv. artificiella blommor.

† L. A. PETERSSON,
kyrkoherde i Silfåkra o. Refvinge,
afled den 11 maj, i en ålder af 76
år.

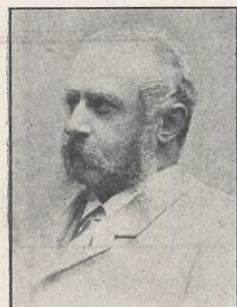
† CARL RUDOLF EKSTRÖM.

F. d. landshöfdingen i Jönköpings län, *Carl Rudolf Ek-*
ström afled i Stockhölms den 13 maj, i en ålder af 85 år.

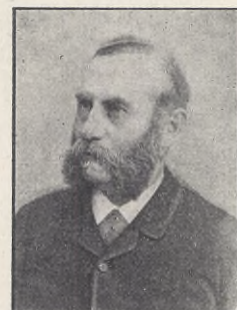
Efter aflagda studier 1840. blef han samma år e. o.
kanslist i civildepartementet, befordrades sedermera till
protokollsekreterare samt expeditionsekreterare i k. m:ts
kansli o. 1860—1862 till expeditionschef i civildepartementet.
1864 utnämndes E. till landshöfding i Värmlands län, samt
1870 i Jönköpings län, hvårifrån han 1888 erhöi afsked,
1880—1882 var E. ledamot af riksdagens första kammare
och sedan 1876 kommandör med korset af nordstjerne-
orden. Den vördnadsvärde åldringen sörjes närmast af
barn.

† P. HJ. STJERNBERG,
borgmästare i Vaxholm sedan
1886, afled den 11 maj. Född 1836
Tullkammärföreståndare däst.

† FREDRIK ADELSKÖLD,
inneh. af Öjareds fideikommiss-
egendom i Västerg., afled däst-
des den 6 maj. Född 1838. Fram-
stående kommunalman.

† B. H. G. MÖLLERSTRÖM,
stadsfogde, v. häradshöfding, af-
led i Malmö den 5 maj. Född
1838.

† MATHIAS WINLÖF,
intendent, afled den 7 maj på
Lindsberg i Malung, 60 år gam-
mal. Anlitad kommunalman.

† O. V. VAHLIN,
f. d. riksdagsman för Dalarnes
stader, adjunkt vid Falu högre
allm. lärov., afl. nyligen. Född 1838.

† M. F. LUNDGREN,
lektor vid Nya elementarskolan i
Stockh., fil. dr., framst. språkför-
skare, afl. i Lund 8 maj. Född 1852.

† N. J. SÄFVENDAHL,
musikfanjunk. vid K. Väster-
norrlands reg., musikkonsult i Sthlm,
afled den 7 maj. Född 1872.

TYSK UPPMÄRKSAMHET MOT SVENSK MILITÄR.

I februari sist. år omnämnde vi att fanjunkaren vid Första Svea trängkorps *Ivar Vallentin* varit kommenderad vid Gardes-Train-Batalion i Berlin studera marketenteriväsandet samt hur väl hr V. där blifvit mottagen. I år firade regementet i fråga sitt 50-årsjubileum och hade nyligen af denna anledning inbjudit fanj. V. att deltaga i högtidligheterna. Entusiasmerad öfver det lika hjärtliga som verkligen storartade sätt på hvilket han af alla och en hvar — såväl officerarne som underofficerarne — mottagits, har hr V. meddelat red. sina intryck och ställt fotografien till förfogande. Och då vi nyligen meddelade bilder från det svenska officersbesöket i Gumbinnen, äro vi glada

OFFICERSKÅREN VID GARDES-TRAIN-BATALION I BERLIN jämte dess svenske gäst, fanjunkaren vid Första Svea trängkorps, *Ivar Vallentin* (X). Fotogr. tagen den 23 april.

kunna visa ett nytt prof på den popularitet våra svenska militärer åtnjuta i militärernas land ex professo.

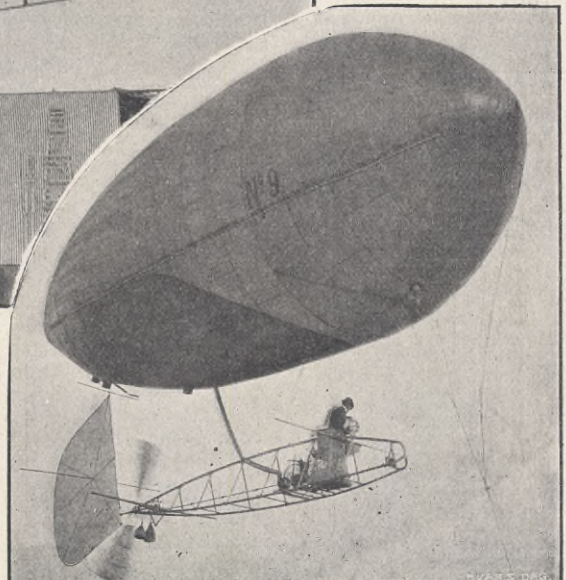

Efter fotografi.

Kliché: Benot. SU/ferreparre.

BALLONGEN
SANTOS-
DUMONT
N:o 9.

Den unge aeronauten i Paris, Santos-Dumont, företog härordagen en kort uppstigning med sin nyaste styrbara ballong, N:o 9, betydligt mindre än de föregående. Försöken lyckades förträffligt. Våra fotografier visa hur oförskräckt och »hemmastadd» den energiske luftseglaren ter sig å sin ballong.

SANTOS-DUMONTS SENASTE UPPSTIGNING.